

L'evolució internacional de les regles de catalogació

L'aproximació francesa

Françoise Leresche

Bibliothèque nationale de France

Présidente du groupe AFNOR CG46/CN357/GE6

« Évolution de la description bibliographique »

Membre du Comité permanent de la Section de Catalogage de l'IFLA

Esquema

- L'elaboració de les normes de catalogació a França
- Els treballs internacionals de revisió de les normes de catalogació
 - la participació francesa
- Quines normes de catalogació per demà?
 - la situació a França

L'elaboració de les normes de catalogació a França

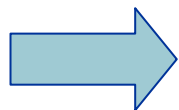
Organització

- Fora de les associacions professionals
- En el si de l'organisme nacional de normalització, l'AFNOR
AFNOR = Association française de normalisation
 - terreny neutre
 - entre professions diferents :
arxiviers, bibliotecaris, documentalistes, etc.
 - entre biblioteques de diferents tipus
biblioteca nacional, biblioteques universitàries i de recerca, biblioteques públiques, etc.
 - concerneix a diferents institucions

Organització

- AFNOR CG46 : Information et documentation
 - CN 357 : Modélisation, production et accès aux documents
 - Reuneix diversos « grups d'experts » (GE), des quals
 - GE4 : Dades d'autoritats
 - GE6 : Evolució de la descripció bibliogràfica
 - Grups d'experts
 - Composats de representants des diferents tipus de centres afectats per cada projecte de norma

un conjunt de normes

i no un codi de catalogació

Principis

- 2 grans principis en la base de les normes franceses de catalogació:
 - Respecte als documents normatius internacionals quan n'hi ha
 - Recomanacions de la IFLA
 - normes ISO
 - Manteniment d'una anàlisi francesa

Principi 1

- Referència als documents normatius internacionals
 - Descripció bibliogràfica **IFLA**
 - Forma i estructura dels punts d'accés **IFLA**
 - Normes de transliteració **ISO**
 - Nombres d'identificació normalitzat **ISO**
 - Referències **ISO**
- Tota revisió a nivell internacional suposa la revisió de la norma francesa corresponent

Descripció bibliogràfica

- Un gran paral·lelisme amb les ISBD...
 - **Z 44-063** ⇒ Recursos continus **ISBD (CR)**
 - **Z 44-067** ⇒ Documents cartogràfics **ISBD (CM)**
 - **Z 44-069** ⇒ Musica impresa **ISBD (PM)**
 - **Z 44-074** ⇒ Llibre antic **ISBD (A)**
 - **Z 44-082** ⇒ Recursos electrònics **ISBD (ER)**
 - **Z 44-078** ⇒ Parts components ***ISBD (CP)***

Descripció bibliogràfica

... amb, a vegades, més especialització

- **Z 44-050** ⇒ Monografies impreses
descripció completa
 - **Z 44-073** ⇒ Monografies impreses
descripció simplificada
- ISBD (M)
- **Z 44-065** ⇒ Imatges animades
 - **Z 44-066** ⇒ Enregistraments sonors
 - **Z 44-077** ⇒ Imatges fixes
- ISBD (NBM)

Punts d'accés

- Referència a les recomanacions de la IFLA

- **NF Z 44-060**

entitats

Form and structure of corporate headings

- **NF Z 44-061**

noms de persona

Names of persons

títols uniformes

Anonymous classics

Uniform titles for liturgical works of Latin rites of the Catholic Church

Punts d'accés

- Definició de normes franceses
 - en absència de document de referència a nivell internacional
 - **NF Z 44-079** títols uniformes musicals
 - **NF Z 44-081** noms geogràfics
 - en cas de normes internacionals inadaptades a la realitat dels catàlegs
 - **Z 44-059** tria de l'accés a la descripció bibliogràfica
-
- Evolució dels *Principis de Paris* lligada al context dels catàlegs informàtics

Principi 2

- L'anàlisi francesa
 - importància de la **coherència** de les normes
 - entre els diferents tipus de documents
 - sortir del predomini del model del text imprès
 - entre registres bibliogràfics et registres d'autoritat
 - respecte d'una certa **lògica** « cartesiana »
 - les normes han d'estar justificades
 - res de recull de receptes cas per cas
 - manteniment de certes **tradicions nacionals**
 - transcripció de tres noms en un element

Característiques

- **Intèrprets**
 - Funció essencial per als recursos audiovisuals
 - transcrits en menció de responsabilitat
 - poden constituir punts d'accés tant importants com els creadors de les obres
- **Films**
 - obres col·lectives
 - realitzador / empresa productora

Característiques

- Llibres antics
 - Importància de la transcripció per la identificació
 - Transcripció primera
 - Sobre la repartició en elements de la ISBD
 - Sobre la puntuació prescrita
 - Funció del format per generar les informacions sota forma normalitzada i l'accés a aquestes
 - data
 - impressor - llibreter, editor

Els treballs internacionals de revisió de les normes de catalogació

La participació francesa

IME-ICC i la revisió dels Principis de Paris

- 2003 : reunió IME-ICC a Francfort
 - IFLA Meetings of Experts for an International Cataloguing Code*
 - França hi és representada
 - resposta al qüestionari sobre les practiques franceses respecte als *Principis de Paris*
 - Participació en l'elaboració de la *Declaració dels Principis internacionals de catalogació*
 - Votacions en els diferents estats del text
 - traducció francesa dels nous *Principis*

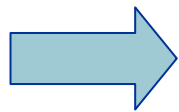
Principis internacionals de catalogació

- Punts forts
 - Atenció posada en els **usuaris** del catàleg
 - Referència al **model FRBR**
 - **tots** els aspectes dels registres bibliogràfics
 - descripció bibliogràfica
 - tots els punts d'accés (controlats / no controlats)
 - **ISBD** = norma de referència per la descripció bibliogràfica
 - afirmació del paper dels **registres d'autoritat**
 - **abandonament** del concepte d' « entrada principal »
 - Accessos essencials / suplementaris

Evolució de les ISBD

- 2003: aposta forta per les ISBD
 - Reconegut per l'IME-ICC
 - Necessitat de tenir una posició sòlida davant el projecte de codi internacional de catalogació
 - Projecte d'unificar les 8 ISBD per disposar d'un document únic de referència

Study Group on Future Directions of the ISBDs

- Participació francesa

ISBD consolidat

- Participació activa de França en els treballs de preparació de la ISBD consolidada
- Traducció francesa de la versió provisional
 - Publicada el 2008 (BnF)
- Participació en els treballs de definir la versió estable de la ISBD consolidada
 - revisió i harmonització reforçada de les normes
 - articulació contenidor / contingut
 - exemples complets

Quin futur tenen les ISBD?

- L'ISBD ha d'evolucionar
 - No centrar-se més en l'ordre dels elements i en la puntuació prescrita
 - Conservar-la només com una opció de visualització
 - Continua essent útil ja que és molt sintètica i comprensible per damunt de les barreres lingüístiques
 - Concentrar-se en canvi en el cor de la informació bibliogràfica
 - Definició dels elements
 - Fonts d'informació
 - Normes de transcripció

Quin futur tenen les ISBD?

- Els mitjans d'aquesta evolució:
 - definir un esquema XML de la ISBD
 - enregistrament dels elements de la ISBD com un referencial RDF
- Funció del ISBD Review Group
 - presidit per Elena Escolano Rodriguez (BNE)
 - nou dinamismeperò
 - inèrcia lligada als processos d'evolució d'una norma internacional

RDA

Resource Description and Access

- 2003 : inici de la revisió de les AACR2
- RDA → codi internacional de catalogació ?
 - Canvi de títol del codi de catalogació
 - Concordança del calendari amb el de l'IME-ICC

Decisió francesa :

- fer conèixer les pràctiques franceses al JSC
- identificar els principals punts de divergència entre les normes franceses i les AACR
- seguir molt atentament els processos de revisió de les AACR

RDA

Resource Description and Access

- Fer conèixer les pràctiques franceses al JSC
 - Traducció anglesa de les normes franceses
 - forma i estructura dels encapçalaments de títol
 - Tria dels accessos a la descripció bibliogràfica
 - Enviament al JSC (el 2004)
- Seguir molt atentament els processos de revisió
 - participar a les enquestes
 - preparació de comentaris detallats i argumentats pels grups d'experts AFNOR competents
 - respecte de la ISBD
 - Anàlisis catalogràfics francesos que hom desitja veure reconeguts i poder conservar

Quines normes de catalogació per demà?

La situació a França

La situació a França

- Manca de mitjans per continuar mantenint les normes franceses
 - Feble participació en els treballs de normalització
 - Desinterès de les associacions professionals
- 2 opcions possibles :
 - mantenir una referència directa a la ISBD i a les recomanacions de la IFLA
 - adoptar RDA i abandonar les normes franceses de catalogació

Opció 1 : referència directa a la ISBD

-
- Actualment, **11** normes franceses de descripció bibliogràfica
 - Tota revisió de les ISBD suposa la revisió de la norma francesa corresponent
 - **Què fer amb la ISBD consolidada?**
 - preparar la traducció francesa
 - i després ???

Opció 1 : referència directa a la ISBD

- Adoptar la traducció francesa com norma de descripció bibliogràfica i suprimir les normes franceses especialitzades ?
 - Inconvenients :
 - ISBD = quadre general
 - Necessitat de tractar amb detall els casos particulars
 - Possible solució :
 - usar la *Guide pratique du catalogueur* de la BnF per donar les consignes d'aplicació detallades
 - Representa molta feina per la BnF !

Opció 1 : referència directa a la ISBD

- Partir de la traducció francesa, i introduir-hi les parts de les normes franceses especialitzades que siguin més precises?
 - Inconvenients :
 - Representa molta feina a nivell nacional (grup d'experts AFNOR CG46/CN357/GE6)
 - Debilitat de la participació de les biblioteques franceses als treballs sobre les normes de catalogació
 - Suposarà molt temps
 - Conclusió :
 - no sembla pas realista

Opció 1 : referència directa a la ISBD

- Opció 1 en discussió :
 - correspon a la tradició francesa l'elaboració de normes de catalogació

PERÒ

- Suposa molta feina (en les seves dues variants)
- Només cobreix un dels aspectes de les normes de catalogació : descripció bibliogràfica (ISBD)
- Hi falten tots els punts d'accés
 - Mantenir les normes AFNOR separades ?

Opció 2 : adoptar les RDA a França

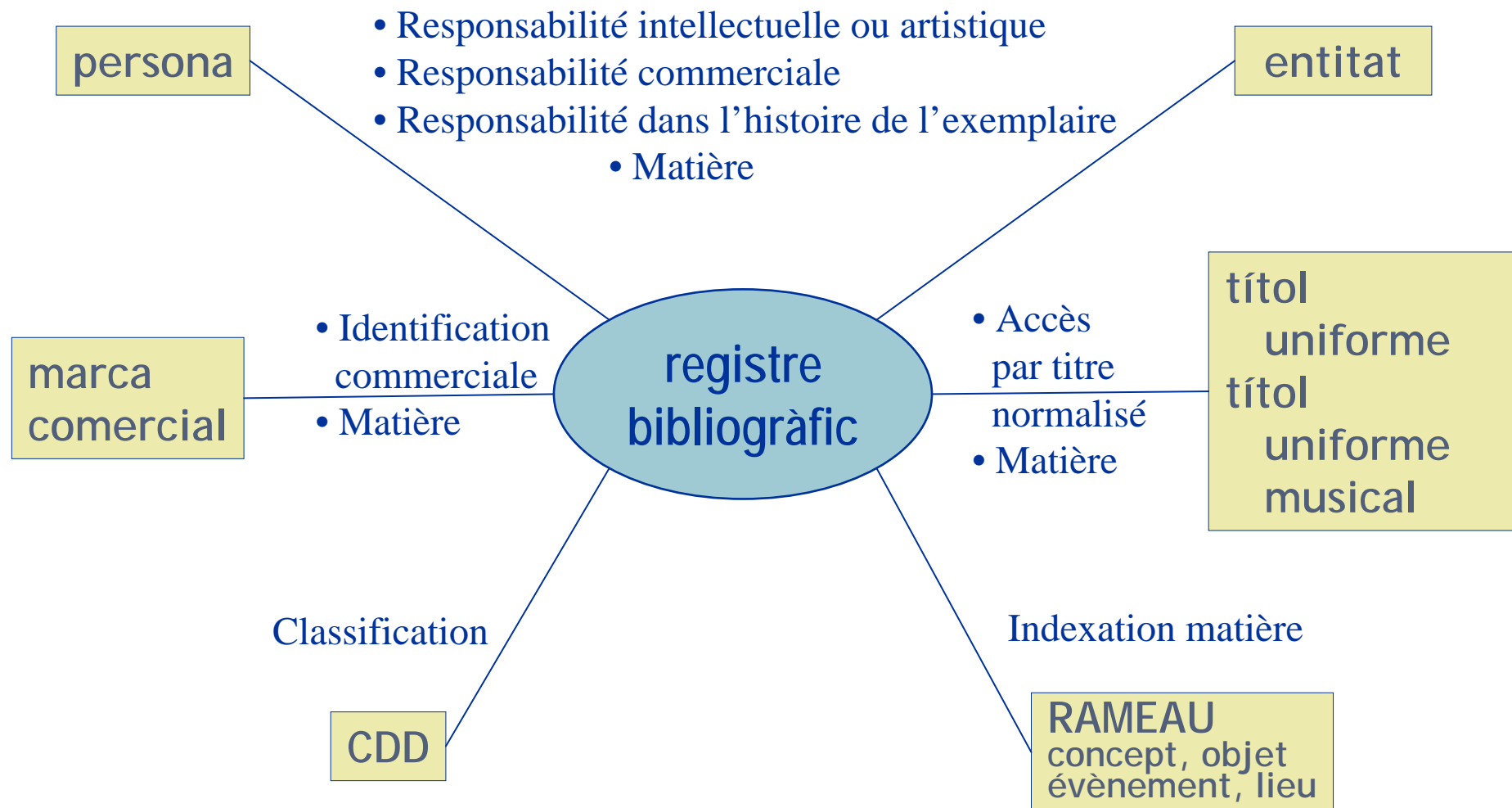
- Codi de catalogació
 - complet
 - conforme als nous *Principes internationaux de catalogage* de la IFLA
- Molts avantatges per l'evolució dels catàlegs
 - Referència estreta als models de la IFLA : FRBR, FRAD ... i aviat FR SAR
 - Evolució de l'estructura dels catàlegs cap a bases de dades orientades a objectes
 - Obertura dels catàlegs cap a la web semàntica

Opció 2 : adoptar les RDA a França

- Algunes evolucions introduïdes per les RDA ja són una realitat a França
 - ISBD = simple opció de visualització
 - registres en format MARC (INTERMARC o UNIMARC)
 - Etiquetatge assegurat per les zones i sub-zones
→ cap d'elles incorpora la puntuació prescrita
 - puntuació ISBD generada a la visualització
 - control dels punts d'accés pels registres d'autoritat
 - Registres d'autoritat corresponents a les entitats FRBR
 - una excepció : registres d'autoritat per les « expressions »
→ pendent de desenvolupar
 - registres d'autoritat **lligades** als registres bibliogràfics

Control dels punts d'accés a la BnF

Opció 2 : adoptar les RDA a França

- Algunes evolucions introduïdes per les RDA ja estan introduïdes a la BnF
 - Registre d'autoritats per les « obres »
 - obres anònimes
 - obres amb un (o diversos) autors
 - obres musicals

{ Encapçalament = **títol** de l'obra
{ **Lligam amb el registre** d'autoritat del **autor** de l'obra

gran flexibilitat

- de gestió (actualització)
- de cerca
- de navegació al catàleg

Notice d'autorité titre conventionnel

Registre d'autorité
per una obra
que té un autor

[Mes recherches](#) | [Mes préférences](#) | [Réserv](#)

Rappel de la recherche : NOM = lorca

Affichage public Inter

Lligam cap al registre d'autoritat
de persona
per l'autor de l'obra

Voir les notices

[García Lorca, Federico \(1898-1936\)](#)

La casa de Bernarda Alba *forme internationale espagnol*

Langue(s) : espagnol

Date de l'oeuvre : 1936

Drame en 3 actes

Encapçalament = títol de l'obra

Lligam cap els registres
bibliogràfics

Forme(s) rejetée(s) :

< La maison de Bernarda *français*

< La maison de Bernarda Alba *français*

Source(s) :

Diccionario de literatura española e hispanoamericana / dir. por Ricardo Gullón, 1993 (sous : García Lorca, Federico) : forme retenue
Laffont Bompiani, Oeuvres, 1994 : La maison de Bernarda Alba. - Van Tieghem, 1984 (sous : García Lorca, Federico) : La maison de
Bernarda

Domaine(s) : 800. - 790

Notice n° : FRBNF12084451

Création : 81/05/22 Mise à jour : 08/05/07

<http://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb120844512/PUBLIC>

Espace personnel
En savoir plus ...

Identifiez vous

Recherche

- simple
- avancée
- équation
- par cote

Recherches spécialisées

Autorités

Notice d'autorité personne

Rappel de la recherche : NOM = lorca

Mes recherches | Mes préférences | Réserve

informations sur les oeuvres

Affichage public | Intermarc | Unimarc

Voir les notices

García Lorca, Federico (1898-1936) *forme internationale*

Nationalité(s) : Espagne

Langue(s) : espagnol

Sexe : masculin

Responsabilité(s) exercée(s) sur les documents : Auteur, Interprète

Naissance : 1898-06-05, Fuente Vaqueros (Espagne)

Mort : 1936-08-20, Viznar (Espagne)

Poète et dramaturge

Forme(s) rejetée(s) :

< Lorca, Federico García (1898-

Forme(s) associée(s) :

>> << Auteur du texte de : Poulenc, Francis (1899-1963). [Trois chansons de F. Garcia-Lorca. FP 136]

Source(s) :

Romancero gitano / Federico García Lorca, 1937

BNEA (CD), 2003-12. - GDEL

BN Cat. gén. 1960-1969

Domaine(s) : 800

Notice n° : FRBNF11904091

Création : 76/04/08 **Mise à jour** : 06/10/30

http://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb11904091z/PUBLIC

Lligam cap el registre d'autoritat
per les obres
de les que una persona és l'autor

Lligam cap els registres
bibliogràfics

Lligam cap a un registre d'autoritat
per una obra
a la que la persona està associada

Espace personnel
En savoir plus ...

Identifiez vous

Recherche

- simple
- avancée
- équation
- par cote

Recherches spécialisées

Autorités

Liste d'œuvres

Rappel de la recherche : NDM = garcía lorca
Résultat : 31 œuvres associées à l'autorité

Index dels registres d'autoritat
per les obres
de l'autor

Page 1 / 2

Voir les notices

	Notices	Œuvres	Numéro d'ordre
1	☐	1	Amor de don Perlimplín con Belisa en su jardín
2	☐	1	L'amour de Don Perlimplin avec Belise en son jardin Voir : Amor de don Perlimplín con Belisa en su jardín
3	☐	2	[Anda jaleo]
4	☐	1	Así que pasen cinco años
5	☐	3	Bodas de sangre
6	☐	23	[13 canciones españolas antiguas]
7	☐	2	La casa de Bernarda Alba
8	☐	4	Diván del Tamarit
9	☐	1	Doña Rosita la soltera
10	☐	1	Doña Rosita la soltera o El lenguaje de las flores Voir : Doña Rosita la soltera
11	☐	1	Doña Rosita, le langage des fleurs Voir : Doña Rosita la soltera
12	☐	2	Impresiones y paisajes
13	☐	2	Impressions et paysages Voir : Impresiones y paisajes
14	☐	1	El lenguaje de las flores Voir : Doña Rosita la soltera
15	☐	2	Libro de poemas
16	☐	2	Livre de poèmes Voir : Libro de poemas
17	☐	4	Llanto por Ignacio Sánchez Mejías Voir : Llanto por la muerte de Ignacio Sánchez Mejías
18	☐	4	Llanto por la muerte de Ignacio Sánchez Mejías
19	☐	6	Lorsque cinq ans seront passés Voir : Así que pasen cinco años
20	☐	1	La maison de Bernarda

Lligam cap els registres
bibliogràfics

Accés al registre d'autoritat
de l'obra

Espace personnel
En savoir plus ...

Identifiez vous

Recherche

- simple
- avancée
- équation
- par cote

Recherches spécialisées

Autorités

Notice d'autorité titre musical

Registre d'autoritat
per una obra musical

Espace personnel
En savoir plus ...

Identifiez vous

Recherche

- simple
- avancée
- équation
- par cote

Recherches spécialisées

Autorités

Rappel de la recherche : NOM = torca

Affichage public | Intermarc | Unimarc

Voir les notices

[Poulenc, Francis \(1899-1963\)](#) *forme internationale*
[Trois chansons de F. Garcia-Lorca. FP 136] *français*

Langue(s) : français

Genre musical : chanson de variété, chanson populaire

Date de l'oeuvre : 1947

Sur des poèmes traduits en français par Félix Gattegno. - Date de composition : 1947. - Dédicaces à Geneviève Touraine (no 1), Mme Auguste Lambiotte (no 3), Gérard Souzay (no 4). - 1re exécution : Paris, Salle Gaveau, le 12 novembre 1947, par Pierre Bernac (baryton) et le compositeur (piano)

Comprend : "L'enfant muet" (no 1) ; "Adelina à la promenade" (no 2) ; "Chanson de l'oranger sec" (no 3)

Distribution musicale : voix - non spécifié (1) (solo), clavier - piano (1)

Forme(s) rejetée(s) :

< [3 chansons de F. Garcia-Lorca. FP 136] *français*

Forme(s) associée(s) :

>> << Texte(s) de : [García Lorca, Federico \(1898-1936\)](#)

Source(s) :

Schmidt, Poulenc

Domaine(s) : 780

Notice n° : FRBNF13944827

Création : 92/01/17 **Mise à jour** : 09/02/09

<http://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb139448275/PUBLIC>

Lligam cap el registre d'autoritat
persona
associada a l'obra

Opció 2 : adoptar les RDA a França

- Opció 2 en debat :
 - obre la via a la integració dels catàlegs a la web
 - garanteix la interoperabilitat amb els catàlegs anglo-saxons i les grans xarxes bibliogràfiques

PERÒ

- Especial atenció a les ISBD
- Cal identificar els punts de desacord :
 - Aquells sobre els quals França estigui preparada per evolucionar
 - Aquells pels quals França vulgui guardar les seves normes

➡ Definició d'un « perfil francès » d'aplicació de les RDA

L'estat de la reflexió avui

- Adoptar les RDA qui reemplaçarien les normes franceses de catalogació
 - És l'opció privilegiada

PERÒ

- **Res encara està decidit**
 - Hi ha múltiples punts en suspens
 - Cal una reflexió nacional abans de prendre una decisió

Les qüestions a clarificar

- Modalitats de participació en l'evolució del codi internacional de catalogació
 - la composició actual del JSC s'ha d'ampliar
- Cost d'usar les RDA per les biblioteques franceses
 - Lloc web de pagament : quin preu ?
- Participació en la traducció francesa de les RDA
 - Col·laboració amb el Canadà

Una reflexió nacional necessària

- Creació d'un grup nacional de reflexió
 - després de la publicació de les RDA (3r trimestre 2009)
 - que reuneixi els diferents actors afectats
 - biblioteques, institucions, proveïdors de SIGB
 - missions :
 - estudiar l'oportunitat d'adoptar les RDA a França
 - estudiar les modalitats d'aquesta implementació
 - Formació i documentació
 - evolució dels SIGB a curt i mitja termini
 - coherència dels catàlegs i migració dels registres actuals
 - recuperació de registres per les biblioteques

Una aposta essencial

- Les RDA representaran una mutació important, però necessària, pels catàlegs
- Per a que aquesta mutació tingui èxit, ha de ser acceptada i volguda tant pels responsables com pels catalogadors
 - No s'ha de prendre una decisió precipitada ni arbitrària
 - Cal cercar un consens nacional
- La decisió la prendrà el grup nacional de reflexió que es reunirà el 2010

cap decisió abans d'un any

Com preparar-se ?

- Anàlisi de les normes
 - Prou avançat a França
- Anàlisi dels registres actuals i de la seva possible evolució cap a una estructura FRBR
 - Reflexió iniciada a la BnF
- Informació sobre les RDA al costat de les biblioteques
- Seguit de la posada en aplicació de les RDA per les biblioteques nacionals
 - Biblioteca i Arxius nacionals del Canada, British Library, Library of Congress, National Library of Australia

Gràcies !
